

Fortsetten: Beräkning av kretsar

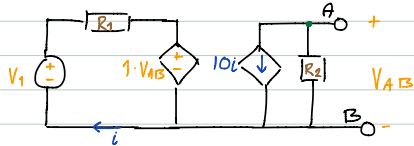
Ekvivalenta tvåpoler

Beräkningsgång: 1. Beräkna öppningsspänning mellan polerna A & B. Obelastad tvåpol, $R_L = R_{AB} = \infty$

2. Kortslut vid polerna och beräkna kortslutningsströmmen i_{sc} . Strömmen skall motsvara den vi vill ha i Nortonmodellen.

3. Beräkna R_0 . Resistansen sedd in från polerna med oberoende källor inaktiverade.

Ex Sök Nortons Ekv tvåpol för följande krets.

Givet

$$R_1 = 500 \Omega$$

$$R_2 = 25 \Omega$$

$$V_1 = 5V$$

Beräkning

Beräkna i_{sc} mellan A och B: KCL: $i_{sc} = -10i_1$ (Ingen spänning över $R_2 \Rightarrow$ Ingen ström genom R_2)

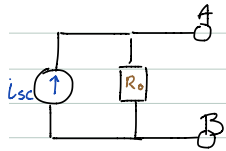
$$\text{KVL: } -V_1 + i_1 R_1 = 0 \Rightarrow i_1 = \frac{V_1}{R_1} = \frac{5}{500} = \frac{1}{100} A, i_{sc} = -10i_1 = -\frac{1}{10} A$$

För att erhålla R_0 beräkna V_{oc} : KVL: $-V_1 + i_1 R_1 + V_{AB} = 0$

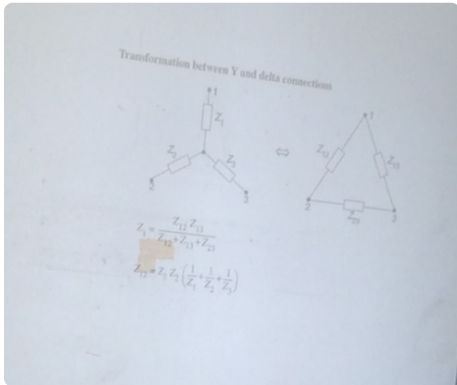
$$\text{Ohm's lag: } V_{AB} = -10i_1 R_2$$

$$i_1 = -\frac{V_{AB}}{10R_2} \Rightarrow -V_{AB} \cdot \frac{R_1}{10R_2} + V_{AB} = V_1 \Rightarrow V_{AB} \left(1 - \frac{R_1}{10R_2}\right) = V_1 \Rightarrow V_{AB} = \frac{V_1}{(1 - \frac{R_1}{10R_2})} = -5V$$

$$R_0 = \frac{V_{oc}}{i_{sc}} = \frac{V_{AB}}{i_{sc}} = \frac{-5}{-0.1} = 50 \Omega$$

Transformation between Y and Delta

Mask & Nodanalys

Kika i det flashiga kompendiet på:

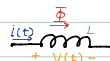
<https://pingpong.chalmers.se/courseid/3869/node.do?id=1812178&ts=1395909979850&u=1816811702>

Strömmar och spänningar som varierar över tid

Studera kretsar med kapacitanser

och induktanser

$$q = C \cdot V$$

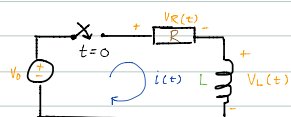
$$i(t) = \frac{dq}{dt} = C \cdot \frac{dV}{dt} \quad \text{alt: } V(t) = \frac{1}{C} \int_0^t i(\tau) d\tau + V(0)$$

$$\phi = L \cdot i$$

$$V(t) = \frac{d\phi}{dt} = L \cdot \frac{di(t)}{dt} \quad \text{alt: } i(t) = \frac{1}{L} \int_0^t V(\tau) d\tau + i(0)$$

Forsta orningens krets

Ex "RL-Krets"

Beräkna strömmar och spänningar i kretsen då $t \geq 0$. Brytaren sluts vid

$$t=0$$

$$V_0 = \text{konst}$$

$$t \geq 0, \text{ KVL: } \begin{cases} -V_0 + i(t) \cdot R + V_L(t) = 0 \\ V_L(t) = L \cdot \frac{di(t)}{dt} \end{cases}$$

$$i(t) \cdot R + L \cdot \frac{di(t)}{dt} = V_0 \text{ är en första ordningens diff. ekv. och kan skrivas om:}$$

$$i(t) + \frac{L}{R} \frac{di(t)}{dt} = \frac{V_0}{R}$$

Lösning

Homogen lösning: $i(t) + \frac{L}{R} \frac{di(t)}{dt} = 0$

Sätt $i_h(t) = k e^{st}$, insättning ger $\Rightarrow k e^{st} + \frac{L}{R} \cdot k s e^{st} = k e^{st} (1 + \frac{L}{R} s) = 0$

Ikke trivial lösning: $(k \neq 0) \Rightarrow s = -\frac{R}{L}$

$i_h(t) = k e^{-\frac{R}{L}t} = k e^{-\frac{t}{\tau}}$ där $\tau = \frac{L}{R}$, tidskonstant i sekunder.

Partikulärlösning: Ansätt $i_p(t)$ på samma (men allmän) form som den drivande, oberoende, storheten.

Här är V_0 konst.

Sätt: $i_p(t) = k_p$

$i(t) = k e^{-\frac{R}{L}t} + k_p$

För $t=0$, slutaren bryts och $i(0)=0$, begynnelsevärdet.

$i(0) = k e^0 + k_p = k + k_p = 0 \Leftrightarrow k = -k_p$

Då $t \rightarrow \infty$ (DC-fall) får vi $V_L(t) = 0$ ty $\frac{di(t)}{dt} \rightarrow 0 \Rightarrow i(t) = \frac{V_0}{R}$

$i(t) \Big|_{t \rightarrow \infty} = k(e^{-\frac{R}{L}t} - 1) = -k = \frac{V_0}{R}$ och $i(t) = \frac{V_0}{R} (1 - e^{-\frac{R}{L}t}), t \geq 0$

